

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci rozhodl samosoudkyní JUDr. Martinou Radkovou ve věci

žalobce: **M. P.**
bytem X

proti
žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**
sídlem Na Poříčním právu 1, 128 01 Praha

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 9. 2019, č. j. X, ve věci příspěvku na zvláštní pomůcku – motorové vozidlo

takto:

I. Žaloba **se zamítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalovaný napadeným rozhodnutím zamítl odvolání a potvrdil rozhodnutí Úřadu práce České republiky – krajské pobočky v Olomouci (dále jen „úřad práce“) z 23. 3. 2016, č. j. X. Úřad práce citovaným rozhodnutím zamítl žádost žalobce o příspěvek na zvláštní pomůcku – motorové vozidlo.
2. Správní orgány projednávaly věc opakovaně po zrušení předcházejícího správního rozhodnutí a rozsudku zdejšího soudu rozsudkem Nejvyššího správního soudu (dále „NSS“) ze 17. 1. 2019, č. j. 1 Ads 12/2018-32, z důvodu nedostatečného vyjádření posudkových lékařů a žalovaného k rozporům, které tvrdil žalobce.
3. **Žalovaný v napadeném rozhodnutí uvedl, že nepochybně zdravotní postižení žalobce, dvakrát požádal o posouzení jeho zdravotního stavu Posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí v Ostravě (dále jen „posudková komise“), avšak zdravotnická dokumentace a posudek posudkové komise neprokázaly těžkou vadu nosného nebo pohybového ústrojí, anebo těžkou nebo hlubokou mentální retardaci charakteru**

dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu. Nešlo o těžkou vadu nosného (pohybového) ústrojí uvedenou v písm. a), b), d) až i) a l) bodu 1 části I přílohy k zákonu č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením a o změně souvisejících zákonů, ve znění účinném ke dni vydání napadeného rozhodnutí (dále jen zákon č. 329/2011 Sb.), nešlo ani o těžké mentální postižení uvedené v písm. b) bodu 4 části I téže přílohy. Tento stav byl k datu 29. 2. 2016, ke dni vydání prvního rozhodnutí o odvolání i k datu jednání posudkové komise 15. 8. 2019.

4. Žalovaný podrobně popsal zdravotní stav žalobce a zjištění z lékařských zpráv. Osobní vyšetření žalobce nebylo třeba, protože posudková komise měla k dispozici kompletní spisovou zdravotnickou dokumentaci. Posudek posudkové komise se vypořádal se všemi rozhodnými skutečnostmi, byl přesvědčivý, odůvodněný a vycházel z aktuální zdravotnické dokumentace. Posouzení zdravotního stavu žadatele o příspěvek nezávisí na volné úvaze posudkového orgánu, ale musí odpovídat stanoveným posudkovým kritériím podle přílohy k zákonu č. 329/2011 Sb. Posudkově významnou skutečností není ani odkázanost na přepravu motorovým vozidlem k lékařům nebo v rámci dalších aktivit, nemožnost používání hromadné dopravy, způsob dopravy, vzdálenost místa bydliště od místa cíle, omezená schopnost pohyblivosti či orientace apod. U žalobce nedošlo k funkčním ztrátám dolních ani horních končetin, i když jejich funkce může být omezena. Dolní končetiny plní funkci opěrnou i dynamickou. Horní končetiny jsou bez poruch citlivosti, se správnou svalovou silou a oboustranně lehkou dystaxií, plní svou funkci. K naplnění podmínky pro nárok na příspěvek na motorové vozidlo by muselo dojít k funkčním ztrátám dolních, případně i horních končetin na podkladě úplné obrny (plegie) nebo těžkého ochrnutí. Jiné funkční ztráty nejsou v příslušném právním předpise uvedeny. U žalobce nebylo prokázáno těžké omezení pohyblivosti trupu (čítá trup je neporušeno) ani pánve. Žalobce není odkázán na vozík. Žalobcem zmiňovaná imobilita při atace základního onemocnění neodůvodňuje nárok na příspěvek na motorové vozidlo. Žalovaný nepochybně, že žalobci by motorové vozidlo usnadnilo přesuny v exteriéru a tento názor může mít i odborný lékař a vyjádřit ho v lékařské zprávě. Informace v lékařských záznamech však prokazují skutkový stav věci (diagnózu a její projevy), respektive aktuální zdravotní stav osob. Posudkoví lékaři a jejich posudky prokazují stav právní, neboli hodnotí konkrétní způsob, jakým lze zjištěný stav aplikovat na příslušná ustanovení právních předpisů v rámci plnění podmínek pro nárok na příspěvek na zvláštní pomůcku – motorové vozidlo. Pokud však není prokázán taxativně uvedený zdravotní stav odůvodňující nárok na požadovaný příspěvek, nelze příspěvek přiznat.
5. **Žalobce v žalobě** namítal nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí. Žalovaný se nevypořádal s námitkami žalobce a předloženými lékařskými zprávami. Žalobce popsal své onemocnění, a omezení pohyblivosti a nutnou pomoc manželky. Žalobce trpí pády, bez pomoci další osoby ujde nejvýše 30 m, má třes na dolních končetinách, má rozostřené vidění, těžko udrží rovnováhu, má parézu (neschopnost pohybu) pravé poloviny celého těla a má pocit těžkých a neovladatelných nohou. Žalobce nesouhlasil s tvrzením posudkové komise o možnosti chůze s oporou kompenzačních pomůcek, a že u něj nejde o funkční ztrátu jedné horní a dolní končetiny na podkladě úplné obrny (plegie) nebo těžkého ochrnutí ani o těžké funkční poruchy pohyblivosti na základě postižení tří a více funkčních celků pohybového ústrojí s případnou odkázaností na vozík pro invalidy, přičemž funkčním celkem se rozumí trup, pánev, končetina. Tyto závěry jsou v rozporu s odbornými nálezy neurologa, podle kterého u žalobce jsou přítomny spastické paraparézy dolních končetin, jejichž následkem jsou výrazné bolesti a snížená pohyblivost

trupu a neurogenní vezika. Žalobce je hodnocen stupněm 6,5 EDSS. Praktický lékař žalobci předepsal invalidní vozík. Používání hole jako opory při chůzi není překážkou k poskytnutí příspěvku na pořízení motorového vozidla. Žalobce namítal jako vadu řízení, že nebyl osobně vyšetřen posudkovým lékařem. Žalobce navrhl k důkazu posudek znalce z oboru neurologie.

6. **Žalovaný ve vyjádření k žalobě** popřel nepřezkoumatelnost rozhodnutí a poukázal na to, že zjištěné diagnózy automaticky neznamenají nárok na předmětnou dávku. Pokud zdravotní stav žalobce nelze podřadit pod taxativně stanovené stavy v zákoně č. 329/2011 Sb., nemůže správní orgán extenzivně uvážit, že se jedná například o zdravotní stav srovnatelný s uvedenými zdravotními stavy. Žalovaný nezpochybnil závažnost zdravotního stavu žalobce, nicméně musel dospět k závěru, že se v jeho případě nejedná o zákonem stanovené zdravotní stavy odůvodňující přiznání příspěvku na motorové vozidlo. Žalovaný podrobně vysvětlil, proč každé jedno ze žalobcem uváděných zdravotních postižení není postižením spadajícím do taxativně uvedených zdravotních stavů odůvodňujících nárok na zvláštní pomůcku. Žalovaný uvedl v napadeném rozhodnutí podklady a lékařské zprávy, ze kterých posudková komise vycházela. Tyto podklady žalovaný považoval za aktuální, jednalo se i o lékařské zprávy z roku 2019. Žalobce po výzvě nenavrhl provedení dalších odborných vyšetření, jednání posudkové komise se neúčastnil, ačkoliv byl zván a zbavil se tak možnosti být shlednut bezprostředně neuroložkou, která byla členkou posudkové komise. Mezi neurologickým nálezem MUDr. P. z 24. 2. 2016 a nálezy MUDr. H. z roku 2019 nejsou rozpory a v žádném z těchto nálezů není zmíněno zdravotní postižení odůvodňující nárok na příspěvek na motorové vozidlo. Ostatně, žalobce konkrétně neuvedl, jaké rozpory mezi výsledkem posouzení zdravotního stavu pro účely příspěvku na motorové vozidlo a lékařskými nálezy shledal, ve které lékařské zprávě je konkrétně uveden zdravotní stav odůvodňující nárok na příspěvek.
7. Žalobce je přesvědčen, že jeho zdravotní stav se dlouhodobě projevuje těžkou vadou pohybového a nosného ústrojí, která je podřaditelná pod ustanovení bodu 1 odst. 1 přílohy k zákonu č. 329/2011 Sb., a to konkrétně pod písm. g) – těžké funkční poruchy pohyblivosti na základě postižení tří a více funkčních celků pohybového ústrojí s případnou odkázaností na vozík pro invalidy; funkčním celkem se rozumí trup, pánev, končetina. V případě atak se jeho zdravotní stav ještě zhoršuje. Podle posudkové komise však objektivní lékařské nálezy u žalobce prokazují roztroušenou mozkomíšní sklerózu, remitentně relabující formu s rozvojem od roku 1997. Z lékařských nálezů nebyla prokázána kombinace několika (tří a více) postižení pohybového systému s těžkými funkčními následky pro pohyblivost, například kombinace těžkého postižení několika úseků páteře a současně těžkého postižení nosných kloubů obou dolních končetin nebo uvolňování a nestabilitu pánevního pletence s těžkými parézami dolních končetin nebo nedostatečný vývin dvou končetin a hrudníku (či jeho deformity) nebo těžké dystrofie či atrofie trupového a končetinového svalstva s odkázaností na vozík. Navíc, není-li těžce postižena funkce alespoň jedné končetiny, postižení ostatních systémů zpravidla nemá podstatný vliv na pohyblivost. Těžké postižení pohyblivosti trupu ani pánve není v odborném nálezu z roku 2016 ani z roku 2019 uvedeno. Odkázanost na vozík pro invalidy musí být dlouhodobá a je dána pohybovým selháním při chůzi mimo přirozené prostředí (byt, nejbližší okolí bydliště). Žalobce je samostatně pohyblivý s oporou kompenzačních pomůcek.

8. Žalobce připouští v žalobě přítomnost atak několikrát do roka, ale odmítá závěr posudkové komise, že u něho dochází ke zhoršování a zlepšování zdravotního stavu. Žalobce byl na stupnici Kurtzkeho škály v rozsahu 0 až 10 bodů, kde 0 je normální neurologický nálezný a 10 úmrtí z důvodu roztroušené sklerózy, hodnocen stupněm 5,5 v roce 2016 a 6,5 v roce 2019. Přitom 5 = postižení značné, pracovní neschopnost, chůze na kratší vzdálenost (500 m) samostatně možná; 6 = hybnost omezena s pomocí hole, berle, opěrného aparátu, přesuny na krátké vzdálenosti, doma s přidržováním se o předměty, schopnost výkonu drobných prací a) bez pomoci druhé osoby, b) s pomocí druhé osoby; 7 = hybnost velmi obtížná až nemožná, osoba je závislá na invalidním vozíku, přesuny do vozíku a jeho ovládání bez cizí pomoci, základní soběstačnost zachována. U žalobce však závislost na invalidním vozíku prokázána nebyla.
9. Žalobce obdržel pozvánku na jednání posudkové komise na 15. 8. 2019, aby mohlo být provedeno jeho osobní vyšetření, ale k jednání se nedostavil, ani se neomluvil a žádal o vyšetření ve svém domácím prostředí, doložil nálezný MUDr. H. z 25. 7. 2019. Šlo o rozhodnutí žalobce, a proto jeho neúčast při jednání a neprovedení osobního vyšetření nelze přičítat k tíži žalovaného. Z posudku posudkové komise je zjevné, že měla k dispozici dostatečné aktuální poznatky o zdravotním stavu žalobce na základě zdravotnické dokumentace a zhodnotila, že jeho stav lze posoudit i bez jeho přítomnosti.
10. Žalobcem navržené dokazování znaleckým posudkem z oboru neurologie je pro spornou věc podle žalovaného kontraproduktivní. Znalec z oboru neurologie, byť by byl skutečným odborníkem ve svém klinickém oboru, nedisponuje kompetencemi posudkového lékaře. Znalcem kompetentním pro vypracování posudku pro účely příspěvku na zvláštní pomůcku – motorové vozidlo by byl pouze znalec z oboru posudkového lékařství.
11. **Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci přezkoumal** napadené rozhodnutí podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále „s. ř. s.“), v mezích žalobních bodů a při přezkoumání rozhodnutí soud vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.).
12. Krajský soud dospěl k závěru, že žaloba **není** důvodná.
13. Rozhodnutí žalovaného je přezkoumatelné a obsahuje všechny náležitosti podle § 68 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění účinném ke dni vydání napadeného rozhodnutí (dále jen „správní řád“), všechny rozhodovací důvody, reakce na odvolací námítky žalobce a pokyny NSS v citovaném zrušujícím rozsudku. Žalovaný v návaznosti na posudek posudkové komise vysvětlil pečlivě a podrobně, proč nelze žalobci příspěvek na motorové vozidlo přiznat.
14. Podle § 9 odst. 2 zákona č. 329/2011 Sb. *nárok na příspěvek na zvláštní pomůcku poskytovaný na pořízení motorového vozidla nebo speciálního zádržního systému má osoba, která má těžkou vadu nosného nebo pohybového ústrojí anebo těžkou nebo hlubokou mentální retardaci charakteru dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, a její zdravotní stav nevylučuje přiznání tohoto příspěvku.*
15. Podle § 9 odst. 4 zákona č. 329/2011 Sb. *zdravotní postižení charakteru dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu odůvodňující přiznání příspěvku na zvláštní pomůcku a zdravotní stavy vylučující jeho přiznání jsou uvedeny v příloze k tomuto zákonu.*

16. Podle přílohy k zákonu č. 329/2011 Sb., části I bodu 1 se za *těžkou vadu nosného nebo pohybového ústrojí* považuje
- a) *anatomická ztráta obou dolních končetin v bércích a výše,*
 - b) *funkční ztráta obou dolních končetin na podkladě úplné obrny (plegie) nebo těžkého ochrnutí,*
 - c) *anatomická ztráta podstatných částí jedné horní a jedné dolní končetiny v předloktí a výše a v bérci a výše,*
 - d) *funkční ztráta jedné horní a jedné dolní končetiny na podkladě úplné obrny (plegie) nebo těžkého ochrnutí,*
 - e) *ankyulóza obou kyčelních kloubů nebo obou kolenních kloubů nebo podstatné omezení hybnosti obou kyčelních nebo kolenních kloubů pro těžké kontraktury v okolí,*
 - f) *ztuhnutí všech úseků páteře s těžkým omezením pohyblivosti alespoň dvou nosných kloubů dolních končetin,*
 - g) *těžké funkční poruchy pohyblivosti na základě postižení tří a více funkčních celků pohybového ústrojí s případnou odkázaností na vozík pro invalidy; funkčním celkem se přitom rozumí trup, pánev, končetina,*
 - h) *disproporční poruchy růstu provázené deformitami končetin a hrudníku, pokud tělesná výška postiženého po ukončení růstu nepřesahuje 120 cm,*
 - i) *anatomická ztráta dolní končetiny ve stehně bez možnosti oprotézování nebo exartikulace v kyčelním kloubu,*
 - j) *anatomická nebo funkční ztráta končetiny,*
 - k) *anatomická nebo funkční ztráta obou horních končetin,*
 - l) *anatomická ztráta dolní končetiny ve stehně s možností oprotézování.*
17. Při rozhodování nároku na příspěvek na pořízení motorového vozidla je zásadním a rozhodujícím důkazem posudek, který prokazuje či vylučuje těžkou vadu nosného nebo pohybového ústrojí. Na tento posudek je podle konstantní judikatury třeba nahlížet jako na kterýkoliv jiný důkazní prostředek, neboť se sice jedná o tzv. „povinný důkaz“, nikoliv však o závazné stanovisko či závazný podklad rozhodnutí. Z toho důvodu není správnost posudku presumována, posudek proto podléhá hodnocení správního orgánu a nemůže být bez dalšího převzat jako pravdivý. Při rozhodování ve věci příspěvku však správní orgán neposuzuje věcnou správnost posudku, neboť k tomu nemá potřebné odborné znalosti (srov. rozsudky NSS z 3. 2. 2010, č. j. 3 Ads 77/2009-59; či z 22. 10. 2009, č. j. 3 Ads 48/2009-104). Posudková komise se nadto musí vypořádat se všemi rozhodujícími skutečnostmi, zejména těmi, které posuzovaný namítá, a své posudkové závěry náležitě odůvodnit (srov. rozsudek NSS ze 17. 4. 2014, č. j. 3 Ads 77/2013-22).
18. Žalovaný odvolání zamítl s odůvodněním, že žalobce nesplňuje podmínky nároku na poskytnutí příspěvku, tedy že u žalobce nebyla zjištěna těžká vada nosného nebo pohybového ústrojí, jak se toho žalobce domáhal. Onemocnění žalobce, která jsou popsána v jeho zdravotnické dokumentaci, podle posudkové komise a žalovaného uvedeným kritériím neodpovídají.
19. Posouzení povahy zdravotního postižení z hlediska splnění podmínek nároku na dávku osobám se zdravotním postižením je věcí odborně medicínskou, k níž správní orgán ani soud nemají potřebné odborné znalosti, a proto se vždy obrací k osobám, které jimi

disponují, aby se k těmto otázkám vyjádřily. Pro účely odvolacího správního řízení o přiznání takové dávky posuzuje zdravotní stav občanů Ministerstvo práce a sociálních věcí, které za tím účelem zřizuje jako své orgány posudkové komise, jak vyplývá z § 4 odst. 2 a § 8 odst. 1 písm. e) zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění účinném ke dni vydání rozhodnutí o odvolání (dále jen „zákon č. 582/1991 Sb.“).

20. V nyní projednávané věci tak byl pro žalovaného stěžejním důkazem posudek posudkové komise z 15. 8. 2019, podle jehož závěru nebyl žalobce v rozhodné době osobou, která má ve smyslu § 9 odst. 2 a 4 zákona č. 329/2011 Sb. těžkou vadu nosného nebo pohybového ústrojí anebo těžkou nebo hlubokou mentální retardaci charakteru dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu. U žalobce nešlo o těžkou vadu nosného (pohybového) ústrojí uvedenou v písm. a), b), d) až i) a l) bodu 1 části I přílohy k citovanému zákonu ani o těžké mentální postižení uvedené v písm. b) bodu 4 části I téže přílohy. Při vypracování posudku vycházela posudková komise z posudkového spisu Okresní správy sociálního zabezpečení Olomouc, zdravotnické dokumentace praktického ošetřujícího lékaře a z nálezů vypsanych v posudku, včetně těch, které žalobce doložil ve správním řízení. Posudková komise po posouzení těchto podkladů nenalezla u žalobce takové zdravotní postižení, které by splňovalo kritéria pro poskytnutí příspěvku na pořízení motorového vozidla, a po takto provedeném přezkumu potvrdila posudek OSSZ Olomouc z 11. 3. 2016, na základě něhož nebyla žalobci tato dávka přiznána.
21. Posudek posudkové komise se vypořádal se všemi rozhodnými skutečnostmi, přihlédl k veškerým zdravotním potížím žalobce a své posudkové závěry posudková komise jednoznačně a konkrétně zdůvodnila. Přitom náležitě vysvětlila, proč není možné zdravotní postižení žalobce považovat za některou z těžkých vad nosného nebo pohybového ústrojí uvedených v části I bodu 1 písm. a), b), d) až i) a l) přílohy k zákonu č. 329/2011 Sb., ačkoliv má žalobce závažné onemocnění a jeho zdravotní stav je dlouhodobě nepříznivý. Rovněž tak se posudková komise dostatečně vypořádala s lékařskými zprávami a objasnila, z jakých důvodů nelze ani na základě jejich obsahu žalobci přiznat příspěvek na pořízení motorového vozidla. Na základě těchto skutečností je možné posudek posudkové komise z 15. 8. 2019 považovat za úplný, přesvědčivý a náležitě odůvodněný, takže o jeho správnosti nemá soud shodně s žalovaným žádné pochybnosti. Navíc ke stejnému posudkovému závěru dospěla i OSSZ Olomouc. Ostatně, žalobce ani v žalobě netvrdil konkrétně a nepředložil žádný důkaz, že by měl některé zdravotní postižení uvedené v příslušných ustanoveních přílohy k zákonu č. 329/2011 Sb., ani k prokázání svých tvrzení nenavrhл žádný relevantní důkaz. Proto je možné spolehlivě vycházet z toho, že žalobce netrpěl do jednání posudkové komise žádným onemocněním, vypsáním v bodě 14 tohoto rozsudku.
22. Za této situace se soud zabýval otázkou, zdali v posuzované věci měl být žalobci přiznán příspěvek na pořízení motorového vozidla na základě jeho zdravotních obtíží, které uvádí žalovaný ve svém rozhodnutí a které přitom nejsou uvedeny ve výčtu zdravotních postižení v části I bodu 1 písm. a), b), d) až i) a l) přílohy k zákonu č. 329/2011 Sb.
23. Podle již zmíněného § 9 odst. 2 zákona č. 329/2011 Sb. se příspěvek na zvláštní pomůcku - pořízení motorového vozidla poskytuje též osobě, která má těžkou vadu nosného nebo pohybového ústrojí charakteru dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu a jejíž zdravotní stav nevylučuje přiznání tohoto příspěvku. Za dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav se pak považuje nepříznivý zdravotní stav, který podle poznatků

lékařské vědy trvá nebo má trvat déle než jeden rok, jak vyplývá z třetího odstavce téhož ustanovení.

24. Zdravotní postižení charakteru dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu odůvodňující přiznání příspěvku na zvláštní pomůcku a zdravotní stavy vylučující jeho přiznání jsou podle § 9 odst. 4 zákona č. 329/2011 Sb. uvedeny v příloze k tomuto zákonu.
25. Z tohoto ustanovení proto nepochybně vyplývá, že nárok na příspěvek na zvláštní pomůcku pořízení motorového vozidla nemá každá osoba s těžkou poruchou nosného nebo pohybového ústrojí, která podle poznatků lékařské vědy trvá nebo má trvat déle než rok, nýbrž jen taková osoba, která trpí zdravotním postižením charakteru dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu uvedeným v příloze k zákonu č. 329/2011 Sb. a u níž přiznání příspěvku nevylučuje zdravotní stav charakterizovaný v téže příloze.
26. Tomu odpovídá i znění části I bodu 4 písm. a) přílohy k zákonu č. 329/2011 Sb., v němž se výslovně uvádí, že za zdravotní postižení odůvodňující přiznání příspěvku na pořízení motorového vozidla se považují zdravotní postižení uvedená v bodě 1 písm. a), b) d) až i) a l). Jejich **výčet je přitom formulován uzavřeně** a ani ze znění § 9 zákona č. 329/2011 Sb. či jiných ustanovení jeho přílohy není možné usuzovat, že by okruh těžkých vad nosného a pohybového ústrojí, pro něž lze tuto dávku přiznat, byl stanoven pouze demonstrativně. Podmínky nároku na příspěvek na zvláštní pomůcku poskytovaný na pořízení motorového vozidla totiž nejsou v zákoně č. 329/2011 Sb. uvedeny slovy „zejména“, „například“ či „v dalších obdobných zdravotních postiženích“. Je tedy zřejmé, že v příloze k tomuto zákonu je obsažen taxativní výčet zdravotních postižení odůvodňujících přiznání příspěvku na pořízení motorového vozidla.
27. Nelze přijmout závěr, že nárok na příspěvek na pořízení motorového vozidla má podle jazykového výkladu zákona č. 329/2011 Sb. i osoba trpící nemocí stejného typu, rázu či povahy jako u zdravotních postižení uvedených v části I bodu 1 písm. a), b), d) až i) a l) přílohy k tomuto zákonu.
28. Naopak, znění § 9 odst. 4 zákona č. 329/2011 Sb. a bodu 4 písm. a) jeho přílohy výslovně stanoví, že za zdravotní postižení charakteru dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu odůvodňující přiznání příspěvku na zvláštní pomůcku pořízení motorového vozidla se považují jen v příloze vyjmenované nemoci.
29. Proto tato dávka nemůže být poskytnuta osobě s jinou vadou nosného nebo pohybového ústrojí, i kdyby byla lékařsky diagnostikována jako těžká porucha. Dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav žalobce, u kterého podle lékařských zpráv existují poruchy pohyblivosti neuvedené v příloze k zákonu č. 329/2011 Sb., tedy neodůvodňuje přiznání příspěvku na pořízení motorového vozidla ani na základě nejširšího možného jazykového významu právních norem obsažených v tomto právním předpise.
30. Tuto dávku pak nelze žalobci poskytnout ani za pomoci analogie, jež je obecně myslitelná i při taxativním výčtu (srov. Melzer, F.: Metodologie nalézání práva. Úvod do právní argumentace. 2. vydání, C. H. Beck, Praha 2011, str. 249).
31. Shora vyjmenovaný okruh zdravotních postižení uvedených v části I bodu 1 písm. a), b), d) až i) a l) přílohy k zákonu č. 329/2011 Sb. totiž obsahuje jen nejzávažnější vady nosného nebo pohybového ústrojí, takže úmyslem zákonodárce bylo poskytnutí příspěvku na pořízení motorového vozidla pouze takto nejpostiženějším osobám.

32. Skutečnost, že žalobce mezi ně nepatří, vyplývá i z již zmíněného dokazování, lékařských zpráv a citovaných posudků. V uvedeném taxativním výčtu zdravotních postižení, pro která lze osobě poskytnout příspěvek na pořízení motorového vozidla, tedy nelze shledat žádnou neúplnost, nedostatek či nedokonalost právní úpravy, kterou by bylo možné označit jako mezeru v zákoně vyžadující její vyplnění za užití analogie.
33. Těžká vada nosného nebo pohybového ústrojí, která odůvodňuje přiznání příspěvku na zvláštní pomůcku - motorové vozidlo, je tedy výlučně vada vyjmenovaná v části 1 bodu 1 písm. a), b), d) až i) a l) přílohy k zákonu č. 329/2011 Sb. Musí se proto jednat o zdravotní postižení shodné a přirovnávání postižení jiných není přípustné. K témuž závěru ostatně dospěl také Krajský soud v Českých Budějovicích v rozsudku ze 4. 6. 2013, č. j. 2 Ad 14/2013-20, přičemž kasační stížnost proti tomuto rozhodnutí zamítl NSS rozsudkem z 2. 4. 2014, č. j. 3 Ads 55/2013-29, a NSS ve svém rozsudku z 16. 6. 2016, č. j. 4 Ads 51/2016-29. Jiné zdravotní postižení, které by zakládalo nárok na požadovaný příspěvek, žalobce netvrdil, ani neprokázal.
34. Soud podotýká, že na posouzení zdravotního stavu žalobce se shodly neuroložky v obou posudkových komisích (30. 6. 2016 i 15. 8. 2019). Žalovaný podle závěrů posudku posudkové komise v napadeném rozhodnutí vysvětlil, že v případě žalobcovy formy roztroušené sklerózy se symptomy nemoci projevují, odezní a zdravotní stav se zlepší. U žalobce byl prokázán kvadrupyramidový syndrom se spastickou paraparérou dolních končetin, akrálně svalová síla je správná, taxe cílí oboustranně, čítí správně, ve stoji mírně titubuje kolem osy, chůze paraspastická, oboustranný necerebrální a paleocerebrální syndrom. Dochází k poruchám stoje a chůze, tendence k pádům. Žalobce je schopen samostatné chůze s oporou o jednu hůl. Svalová síla horních končetin je správná. U žalobce se nejedná o funkční ztrátu obou dolních končetin na podkladě úplné obrny (plegie) nebo těžkého ochrnutí, funkční ztrátu jedné horní a jedné dolní končetiny na podkladě úplné obrny (plegie) nebo těžkého ochrnutí ani o těžké poruchy pohyblivosti na základě postižení tří a více funkčních celků (trup, pánev, končetina) s případnou odkázaností na invalidní vozík. U žalobce nebyla prokázána mentální retardace jakéhokoli stupně. Magnetickou rezonancí mozku 17. 6. 2019 byla prokázána mnohočetná ložiska demyelinizace. Při srovnání s předchozím vyšetřením v březnu 2019 bez zřetelné progresy počtu nebo velikosti ložisek t. č. bez známek svědčících o progresivní multifokální leukoencefalopatii. Chůze je spasticko-ataktická, bez opory, s tendencemi k pádům, celkové hodnocení EDSS 6,5 s konstantní oboustrannou dopomocí, bez odpočinku ujde 30 m s oporou. Páteř je nebolestivá a bez poruchy dynamiky. Podle zprávy MUDr. H. z 27. 2. 2019 se jedná o zhoršující se poruchu pohyblivosti na základě postižení tří a více funkčních celků pohybového ústrojí. Přitom klinický nález prokazuje postižení dolních končetin s prevalencí vpravo, schopnost chůze s oporou. Výrazné funkční postižení trupu a pánve není prokázáno nálezem z roku 2016 ani z roku 2019. Zpráva MUDr. P. z 24. 2. 2016 uvádí těžkou poruchu chůze na základě postižení končetin a trupu (slabost, ztuhlost, instabilita). Zpráva uvádí odkázanost na přesuny automobilem, ale v objektivním nálezu není porucha funkce trupu uvedena. Slabost, ztuhlost a nestabilita nejsou těžkou poruchou trupu a pánve. V neurologických nálezech nejsou popisována další postižení uvedená v příslušném zákoně.
35. Žalobní námitku, podle níž namítaná zdravotní postižení žalobce zakládají nárok na příspěvek na pořízení motorového vozidla, tedy soud neshledal důvodnou.

36. Žalobcem navržené dokazování znaleckým posudkem soud neprovedl z důvodu nadbytečnosti, protože skutkový a právní stav byl zjištěn a vysvětlen podrobně a dostatečně. Dle rozsudku NSS z 30. 5. 2013, č. j. 4 Ads 93/2012-33, „specifické postavení posudkových komisí spočívá právě v tom, že jsou nadány odbornou kompetencí v oblasti posudkového lékařství, což znamená, že jsou schopny z medicínského hlediska komplexně posoudit zdravotní stav účastníka řízení, neomezují se jen na některé lékařské obory“. Posudkové komise jsou tedy odborně kompetentní k posouzení zdravotního stavu účastníka a k zaujetí posudkových závěrů o splnění podmínek pro přiznání příspěvku. Touto kompetencí však znalec z oboru neurologie nedisponuje. Ani případné vyjádření lékaře obsažené v lékařské zprávě není pro posudkové lékaře závazné a tvoří pouze podklad pro jejich vlastní odborné posouzení (obdobně srov. rozsudek NSS ze 14. 7. 2016, č. j. 5 Ads 158/2014-29).
37. Jako neopodstatněnou shledal soud námitku, že posudková komise žalobce osobně nevyšetřila. Absence osobního vyšetření posuzované osoby nezákonnost napadeného rozhodnutí ani v posuzovaném případě nezpůsobuje (shodně zrušující rozsudek NSS citovaný shora nebo rozsudek NSS č. j. 4 Ads 82/2011-44). Ostatně, sám žalobce netvrdí, proč nepostačuje posouzení podle zdravotnické dokumentace, zejména ve vztahu k předmětu řízení, co nedokázaly zachytit lékařské zprávy a nelze osvědčit jinak než osobním vyšetřením. Žalobce rovněž v žalobě nevysvětlil, proč se k jednání posudkové komise nedostavil, přestože k němu byl na svou žádost pozván. O změnu termínu jednání žalobce podle doloženého správního spisu nežádal.
38. Závěrem soud shrnuje, že správní orgány zjistily skutkový stav tak, že o něm nebyly důvodné pochybnosti, vybraly správně právní předpisy, pod které jej subsumovaly a z toho vyvodily v souladu se zákonem správné skutkové i právní závěry, se kterými se soud ztotožnil, a proto žalobu zamítl. Zdravotní stav žalobce je značně nepříznivý, v tom se soud shoduje se žalovaným. **Ve skutečnosti žalobce brojí spíše proti znění zákona, jímž je soud vázán a jehož smysl a záměr zákonodárce vysvětlil soud výše.**
39. Soud rozhodl o nákladech řízení v souladu s § 60 s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl na věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V dané věci neúspěšný žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení (výrok III) a žalovanému v souvislosti s tímto řízením žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly, respektive ani úhradu nákladů řízení nepožadoval, proto se mu náhrada nákladů řízení nepřiznává (výrok II).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku je **možno** podat kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně ve lhůtě do dvou týdnů po jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské nám. 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaje o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Olomouc 28. prosince 2020

JUDr. Martina Radkova v. r.
samosoudkyně